

Fakulteta

Referanse
2008/554 - PEH

Dato
29.10.2008

Innsyn i doktorgrads- og mastergradsarbeid. Reglar og rutinar for klausulering

Som det går fram av vedtak i universitetsstyret 15.09.05 (sjå vedlegg) er hovudregelen at doktorgradsarbeid og mastergradsarbeid skal vere offentleg tilgjengelege. Skal ein fråvike dette, må det skje i form av klausulering. Reglar om det vart vedtekne i det nemnte styremøtet i 2005, men vart sett på vent fordi ein ønskte å koordinere reglane med utviklinga av institusjonsarkiv; BORA.

Dette er hovudtrekka i klausuleringsreglane:

1. Alle mastergradsoppgåver og doktorgradsavhandlingar som har ført fram til den aktuelle graden, skal leverast til Universitetsbiblioteket, som gjer dei tilgjengelege for allmenta i tråd med sine vanlege reglar og rutinar.
2. Dersom oppgåva eller avhandlinga har eit innhald som det er teieplikt om etter reglane i forvaltningslova eller i andre lover, skal ho framleis leverast inn, men det er ikkje høve for Universitetsbiblioteket til å låne henne ut så lenge teieplikta varer (i 60 år etter fvl., i kortare eller lengre tid etter nokre andre lover). Andre instansar ved universitetet kan heller ikkje gi innsyn i dei delane som det gjeld teieplikt for, med mindre det er lovheimel for å fråvike teieplikta. Det vil mellom anna vere tilfellet der den som ber om innsyn er den personen eller det selskapet som er omtalt eller dersom denne personen, selskapet etc. gir løyve til det. Særleg i saker som gjeld forretningsforhold, vil ein ofte anta at trongen til å halde opplysningane utanfor offentlegheita vil falle vekk etter nokre få år eller endå kortare tid.
3. Forfattaren av avhandlinga eller oppgåva kan også søke om klausulering i andre tilfelle. Påbodet om klausulering vil då gjelde i inntil fem år, men Universitetsbiblioteket kan også i denne tida låne oppgåva/avhandlinga ut til studentar og forskarar.
4. Dersom det gjeld teieplikt, jf. punkt 2, eller det er gjort klausuleringsavgjerd, jf. punkt 3, skal det fyllast ut eit skjema. Det er laga standardskjema for dette, jf. vedlegga.

For ordens skuld nemner vi at det kom inn ein skrivefeil nokre stader i styresak 73/05; der det er vist til "mastergrads- og hovedfagsarbeider", er det mastergrads- og doktorgradsarbeid som er meint.

Etter universitetet sitt syn vil desse reglane ikkje bryte med åndsverklova sine reglar om einerett for opphavsmannen til eit åndsverk til å råde over verket, m.a. ved å gjere det tilgjengeleg for allmenta, jf. åndsverklova §§ 1 og 2. Bakgrunnen for dette standpunktet er at universitetet ikkje vil kunne oppfylle sine overordna plikter som forskings- og utdanningsinstitusjon dersom det ikkje er høve til å stille vilkår som nemnt.

Reglane om klausulering gjeld også BORA. Det vil seie at eit arbeid som er klausulert ikkje kan liggje opent tilgjengeleg i BORA. Når det elles gjeld publisering i BORA, er dette noko som universitetet vil oppmode om, også for mastergrads- og doktorgradsarbeid. Det er likevel ikkje høve til å påleggje nokon slik publisering, fordi det ville bryte opphavsmennenes einerett til å råde over verket, og tilgjengeleggjering i BORA kan berre skje etter avtale med opphavsmannen/-mennene. I den grad ein rettleiar har del i opphavsretten, anten som medforfattar eller etter avtale, må det ligge føre eit samtykke også frå rettleiaren.

Reglementet vil bli publisert i regelsamlinga.

Kari Tove Elvbakken

Hilde Hvidsten Bretvin

Vedlegg

Saksframlegg til styret i sak 73/05

Reglar om innsynsforbod og klausulering, vedtekne av styret 15.09.05

Skjema for klausulering – teieplikt

Skjema for klausulering – eigenklausulering

Kopi

Formidlingsavdelinga

Forskingsavdelinga

Utdanningsavdelinga

Universitetsbiblioteket

Innsynsforbud i og klausulering av mastergrads- og doktorgradsoppgaver ved Universitetet i Bergen

Vedtatt av Universitetsstyret 15.09.05

1. Innledning

Reglene her gjelder for mastergrads- og doktorgradsarbeider som leveres til bedømmelse ved Universitetet i Bergen. De skal i størst mulig grad innarbeides også i avtaler eller regler som fastsettes i forbindelse med fellesgrader (Joint degrees/Double degrees) som Universitetet i Bergen deltar i.

Innsynsforbud i eller klausulering av mastergrads- og doktorgradsarbeider som leveres til bedømmelse ved Universitetet i Bergen, skal i størst mulig grad unngås. Det er veilederens og grunnenhetens ansvar, i samråd med søkere og/eller kandidater, å søke å begrense behovet for innsynsforbud.

2. Innsynsforbud grunnet lovpålagt eller avtalt taushetsplikt

Mastergrads- og doktorgradsarbeider som inneholder opplysninger som er undergitt lovbestemt taushetsplikt (jf. forvaltningsloven §13) skal underlegges innsynsforbud. Dette gjelder blant annet der oppgaven inneholder:

1.	opplysninger om noens personlige forhold
2.	opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.
3.	opplysninger undergitt taushetsplikt som forskeren får fra et forvaltningsorgan,
4.	opplysninger som er mottatt fra private under taushetsløfte i forbindelse med forskningsarbeidet, og
5.	opplysninger som gjelder personer som står i et avhengighetsforhold til den instans (skole, sykehus, anstalt, bedrift, offentlig myndighet m.m.) som har formidlet deres kontakt med forskeren.

Mastergrads- og doktorgradsarbeider som er underlagt innsynsforbud fordi de inneholder opplysninger som nevnt her eller i lov eller forskrift, kan heller ikke lånes ut.

3. Klausulering (utlånsforbud) av andre grunner enn lovpålagt taushetsplikt

Mastergrads- eller doktorgradsarbeider som ikke inneholder opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt kan normalt ikke klausuleres. Etter søknad til fakultetet kan det likevel gis tillatelse til klausulering, for maksimalt fem år.

Slik klausulering kan benyttes for eksempel hvis studenten/kandidaten ønsker å arbeide videre med stoffet med sikte på en doktorgrad eller annen utgivelse, eller av særlige grunner ellers. Ved søknaden må den ønskede varigheten angis, og søknaden må begrunnes.

UNIVERSITETET I BERGEN

Oppbevaring av klausulerte oppgaver

Klausulerte oppgaver oppbevares i universitetsbibliotekets arkiv. Den som etterspør oppgaver med opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt har selv ansvar for å innhente nødvendige fullmakter.

UNIVERSITETET I BERGEN

KLAUSULERING AV OPPGAVE SOM INNEHOLDER OPPLYSNINGER SOM ER UNDERGITT LOVBESTEMT TAUSHETSPLIKT

AVTALE INNGÅTT MELLOM UNIVERSITETET I BERGEN OG

STUDENT.....FØDT.....

Mastergrads- og doktorgradsoppgaver som inneholder opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt kan det ikke gis innsyn i, og de kan derfor heller ikke lånes ut.

Lovbestemt taushetsplikt (jif forvaltningsloven §13 <http://www.lovdata.no/>) foreligger blant annet der oppgaven inneholder:

1. opplysninger om noens personlige forhold*
2. opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.
3. opplysninger undergitt taushetsplikt som forskeren får fra et forvaltningsorgan,
4. opplysninger som er mottatt fra private under taushetsløfte i forbindelse med forskningsarbeidet, og
5. opplysninger som gjelder personer som står i et avhengighetsforhold til den instans (skole, sykehus, anstalt, bedrift, offentlig myndighet m.m.) som har formidlet deres kontakt med forskeren.

* Taushetsplikt etter § 13 er ikke til hinder for at opplysningene brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, for eksempel når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder (§13 a, pkt 3).

Opgavens/avhandlingens tittel.....

.....

er undergitt lovbestemt taushetsplikt fordi den inneholder opplysninger som nevnt i ovenstående pkt.

Forfatterens navn	
Postadresse:	

Følgende institusjon forvalter materialet og vurderer eventuelle begjæringer om innsyn i oppgaven

Institusjon:	
Kontaktperson:	
Postadresse:	
Telefon / faks:	

Opgave og skjema er innlevert (sted):..... (dato):.....

.....
studentens underskrift

.....
for Universitetet i Bergen
stempel og underskrift

UNIVERSITETET I BERGEN

KLAUSULERING AV OPPGAVE AV ANDRE GRUNNER ENN LOVBESTEMT TAUSHETSPLIKT

AVTALE INNGÅTT MELLOM

STUDENT.....FØDT..... OG UNIVERSITETET I BERGEN

Der mastergradsoppgaven eller doktorgradsavhandlingen ikke inneholder opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt, vil Universitetet med hjemmel i åndsverkloven § 27, jf. offentlighetsloven § 2 og § 6 nr. 6, se <http://www.lovdatab.no/> gi forskere og studenter *innsyn* i oppgaven, men uten at disse kan sitere fra oppgaven. Universitetet kan dessuten fremstille kopier for utlån til forskere og studenter.

Studenten kan reservere seg mot at oppgaven/avhandlingen lånes ut til andre enn forskere og studenter. Dersom denne adgangen til klausulering benyttes, må varighet og begrunnelse angis. Oppgaven/avhandlingen vil da bli oppbevart i lukket arkiv i den angitte perioden.

Jeg reserverer meg mot utlån til andre enn forskere og studenter.

Oppgavens/avhandlingens tittel:	
Fakultet og institutt:	
Navn:	
Postadresse:	

Maksimumstid for slik klausulering er 5 - fem - år.

Klausuleringen gjelder for år og settes pga.....

.....
.....

Oppgave og skjema er innlevert (sted):..... (dato):.....

.....
studentens underskrift

.....
for Universitetet i Bergen
stempel og underskrift